

31 – Επιλογή καταστάσεων που είναι απαραίτητες για τη γλωσσική υποστήριξη: λίστα ενεργειών

Σκοπός: Να μπορέσετε να επιλέξετε τις κατάλληλες καταστάσεις για επικοινωνία, τις οποίες θα χρησιμοποιήσετε ως βάση για τις γλωσσικές δραστηριότητες.

Εισαγωγή στη χρήση λίστας κατάλληλων ενεργειών

Οι λίστες που ακολουθούν απευθύνονται σε αρχάριους στη γλώσσα στόχο. Χωρίζονται σε δύο γενικές κατηγορίες. Η πρώτη λίστα καταρτίστηκε με βάση τους λόγους για τους οποίους οι πρόσφυγες θα χρησιμοποιήσουν τη γλώσσα. Η πρώτη περίπτωση είναι για προσωπικούς λόγους (προσωπικό πλαίσιο) και περιλαμβάνει τις διάφορες πτυχές της προσωπικής επικοινωνίας. Η δεύτερη είναι για κοινωνικούς λόγους (κοινωνικό πλαίσιο) και αφορά στην επικοινωνία με ανθρώπους της κοινότητας υποδοχής. Τελευταία είναι η επικοινωνία για εργασιακούς λόγους (εργασιακό πλαίσιο), δηλαδή η επικοινωνία σε εργασιακό περιβάλλον.

Η δεύτερη λίστα καταρτίστηκε με βάση διαφορετικές επικοινωνιακές περιστάσεις ανάλογα με τις συγκεκριμένες-κάθε φορά- ανάγκες των προσφύγων της ομάδας σας.

Λίστα ανά κατηγορία

Προσωπικό πλαίσιο

Σε αυτό το πλαίσιο επικοινωνίας, οι πρόσφυγες:

- μαθαίνουν να αξιοποιούν τις γλώσσες που ήδη γνωρίζουν στο νέο περιβάλλον.
- συνηθίζουν τη διαδικασία της αυτο-μάθησης, δηλαδή να μαθαίνουν και μόνοι τους.
- μαθαίνουν να αντιμετωπίζουν ορισμένες πρακτικές και κοινωνικές ανάγκες της ζωής τους, οι οποίες, για παράδειγμα, μπορεί να σχετίζονται με τη μετακίνηση, τη στέγαση, την υγεία, τις δραστηριότητες αναψυχής, την εκπαίδευση των παιδιών τους κ.λπ., χρησιμοποιώντας τη μητρική τους γλώσσα ή/και τη γλώσσα στόχο ή/και άλλες γλώσσες που ενδέχεται να γνωρίζουν οι ίδιοι και οι άνθρωποι με τους οποίους έρχονται σε επαφή.
- Χειρίζονται, σε κάποιο βαθμό, τις σχέσεις τους με φίλους και γείτονες στη γλώσσα στόχο.
- [...]

Κοινωνικό πλαίσιο

Σε αυτό το πλαίσιο επικοινωνίας, οι πρόσφυγες:

- αρχίζουν να αναπτύσσουν κοινωνικές σχέσεις με άτομα της χώρας υποδοχής (γείτονες, γνωστούς, κ.λπ.).
- μαθαίνουν να μιλούν για τον εαυτό τους, τη ζωή τους, τα προβλήματα και τις προσωπικές ιστορίες τους.
- αρχίζουν να εξοικειώνονται με τη γραπτή γλώσσα με τη βοήθεια του Διαδικτύου.
- [...]

Εργασιακό πλαίσιο

Σε αυτό το πλαίσιο επικοινωνίας, οι πρόσφυγες:

- που ξεκινούν μια εργασιακή απασχόληση, αρχίζουν να εξοικειώνονται με κάποιες πτυχές του επαγγελματικού τομέα ή της εταιρίας όπου εργάζονται (ωράριο εργασίας, καθορισμός καθηκόντων, εργατική νομοθεσία, συνδικαλιστικές δραστηριότητες, δραστηριότητες αναψυχής ή πολιτιστικές, σχέσεις με την ιεραρχία, μισθολογικά ζητήματα, κ.λπ.).
- αναπτύσσουν στοιχειώδεις κοινωνικές σχέσεις με άλλα μέλη της εργασιακής κοινότητας.
- χρειάζεται να μπορούν να κατανοούν βασικούς κανονισμούς υγείας και ασφάλειας.
- [...]

Λίστα με βάση πιθανά (επικοινωνιακά) σενάρια/καταστάσεις

Τα (επικοινωνιακά) σενάρια είναι ένα σύνολο προβλέψιμων καταστάσεων που αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι των κοινωνικών σχέσεων.

Ξεκίνημα μιας κοινωνικής συναναστροφής (πρόσωπο με πρόσωπο)

Σε αυτό το σενάριο, οι πρόσφυγες μαθαίνουν να:

- Συμμετέχουν, σε κάποιο βαθμό, σε απλές καθημερινές συζητήσεις με γείτονες ή γνωστούς τους.
- αρχίζουν να μιλούν για τον εαυτό τους, τη ζωή τους, την οικογένειά τους, τις προσωπικές ιστορίες τους.
- [...]

Ξεκίνημα μιας κοινωνικής συναναστροφής (από απόσταση)

Σε αυτό το σενάριο, οι πρόσφυγες μαθαίνουν να:

- καταλαβαίνουν ένα όνομα ή έναν αριθμό τηλεφώνου που ακούν στο τηλέφωνο ή στον τηλεφωνητή.
- καταλαβαίνουν και μπορούν να δώσουν απλές πληροφορίες τηλεφωνικά ή μέσω μηνύματος (SMS) (π.χ. με λένε Αλία και είμαι 17 χρονών).
- αντιγράφουν ένα κείμενο σε ευχετήρια κάρτα ή σε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου κ.λπ.
- [...]

Σχολείο και παιδιά

Σε αυτό το σενάριο, οι πρόσφυγες μαθαίνουν να:

- έρχονται σε επικοινωνία με το διοικητικό και εκπαιδευτικό προσωπικό του σχολείου (με τη βοήθεια σχολικού διαμεσολαβητή, εάν χρειάζεται).
- συστήνονται.
- καταλαβαίνουν τα ωρολόγια προγράμματα του σχολείου.
- [...]

Χρήση των υπηρεσιών υγείας

Σε αυτό το σενάριο, οι πρόσφυγες μαθαίνουν να:

- καταλαβαίνουν απλές οδηγίες (Μείνε στο κρεβάτι).
- εξηγούν ένα πρόβλημα υγείας σε επαγγελματίες του τομέα της υγείας (γιατρό, φαρμακοποιό), χρησιμοποιώντας, εάν χρειάζεται, χειρονομίες και τη μητρική τους γλώσσα.
- απαντούν σε ευθείες ερωτήσεις (Πονάς εδώ;).
- ζητούν ραντεβού και καταλαβαίνουν την απάντηση.
- καταλαβαίνουν τις οδηγίες χρήσης φαρμάκων (Πάρε το φάρμακο τρεις φορές την ημέρα).
- [...]

Οι πρόσφυγες αρχίζουν να:

Χρησιμοποιούν τα ΜΜΕ

Σε αυτό το σενάριο, οι πρόσφυγες μαθαίνουν να:

- διαβάζουν ένα τηλεοπτικό ή κινηματογραφικό πρόγραμμα.
- καταλαβαίνουν την ειδησεογραφία, κυρίως τη διεθνή, την αθλητική, κ.λπ.
- [...]

Επεξεργάζονται πληροφορίες

Σε αυτό το σενάριο, οι πρόσφυγες μαθαίνουν να:

- καταλαβαίνουν οδηγίες χρήσης (κυρίως εικονογραφημένα εγχειρίδια χρήσης κοινών συσκευών, π.χ. ενός φωτοτυπικού μηχανήματος).
- [...]

Τα καταφέρνουν σε τηλεφωνικές συνομιλίες και στη χρήση γραπτών μηνυμάτων

Σε αυτό το σενάριο, οι πρόσφυγες μαθαίνουν να:

- στέλνουν ένα απλό μήνυμα σε έκτακτες περιπτώσεις (Η πτήση μου έχει καθυστέρηση. Φτάνω σε 20 λεπτά).
- λαμβάνουν και καταλαβαίνουν απλά, αναμενόμενα μηνύματα.
- [...]

Ανταποκρίνονται στη μαθησιακή διαδικασία

Σε αυτό το σενάριο, οι πρόσφυγες μαθαίνουν να:

- κατανοούν πρακτικές (προφορικές) πληροφορίες για τα μαθήματα.
- κατανοούν τί τους ζητούν να κάνουν (μελέτη, εργασίες και προθεσμίες παράδοσής τους, κ.λπ.)
- [...]

Αγορές, ψώνια

Σε αυτό το σενάριο, οι πρόσφυγες μαθαίνουν να:

- ρωτούν για κάποιο είδος που βλέπουν σε ένα κατάστημα.
- ρωτούν για την τιμή και τις ποσότητες (βάρος, μέγεθος).
- ζητούν διευκρινίσεις ή λεπτομέρειες σχετικά με την τιμή.
- κατανοούν τα σύμβολα που δείχνουν πού βρίσκονται διάφορες πτέρυγες ή τμήματα (σουπερμάρκετ ή πολυκαταστήματος).
- αναγνωρίζουν τις γενικές ονομασίες ορισμένων προϊόντων (αλεύρι, σαλάτα) ή τις εμπορικές ονομασίες (Coca-Cola).
- εντοπίζουν διαφημιστικές πληροφορίες (μειωμένη τιμή, ειδική προσφορά, κ.λπ.).
- [...]

Ανέυρεση χώρου στέγασης, διαμονή σε σπίτι ή διαμέρισμα

Σε αυτό το σενάριο, οι πρόσφυγες μαθαίνουν να:

- κατανοούν πληροφορίες που δίνονται σε αγγελίες ενοικίασης (τιμή, εμβαδόν).
- κατανοούν, τουλάχιστον μερικώς, και με τη βοήθεια λεξικού ή άλλου προσώπου, τις οδηγίες χρήσης κοινών οικιακών συσκευών (π.χ. λέβητα, σίδερο, τηλεόραση), όταν οι οδηγίες είναι συνοπτικές και περιέχουν πολλές εικόνες.
- συμμετέχουν σε απλές, καθημερινές συζητήσεις με γείτονες για προβλέψιμα θέματα (καθαριότητα του κτιρίου, θόρυβος, ανακύκλωση απορριμμάτων, κ.λπ.).
- [...]

Χρήση ταχυδρομικών και τραπεζικών υπηρεσιών

Σε αυτό το σενάριο, οι πρόσφυγες μαθαίνουν να:

- εντοπίζουν τις διαφορετικές θυρίδες εξυπηρέτησης.
- αγοράζουν συνάλλαγμα, κάνουν αναλήψεις χρηματικών ποσών που προέρχονται από μεταφορές.
- χρησιμοποιούν ATM (τα μενού αυτών των μηχανημάτων είναι συνήθως σε πολλές γλώσσες).
- μεταφέρουν χρήματα στο εξωτερικό.
- [...]

Μετακινήσεις, ταξίδια

Σε αυτό το σενάριο, οι πρόσφυγες μαθαίνουν να:

- καταλαβαίνουν απλές οδηγίες.
- απαντούν σε απλές, προβλέψιμες ερωτήσεις (σε συνοριακούς ελέγχους, τελωνεία) για το πόσο και πού σκοπεύουν να μείνουν, κ.λπ.
- συμπληρώνουν τα βασικά στοιχεία στα σχετικά έντυπα (επώνυμο, όνομα, εθνικότητα, κ.λπ.).
- καταλαβαίνουν απλές εντολές (Παρακαλώ, ανοίξτε τη βαλίτσα σας).
- ζητούν πληροφορίες για τη μετακίνησή τους (δρομολόγια, τιμές εισιτηρίων, κ.λπ.).
- αναγνωρίζουν και κατανοούν συνηθισμένες ταμπέλες μιας πόλης.

- αναγνωρίζουν και κατανοούν συνηθισμένα οδικά σήματα: *δρόμος κλειστός, ελαττώστε ταχύτητα, μονόδρομος.*
- [...]

(Στοιχειώδης) επικοινωνία στο χώρο εργασίας

Σε αυτό το σενάριο, οι πρόσφυγες μαθαίνουν να:

- καταλαβαίνουν απλές πληροφορίες για τη δουλειά.
- εκφράζουν ανάγκες προφορικά (*Χρειάζομαι άλλα 10 από αυτά*), και γραπτά (σε σύντομο μήνυμα).
- κατανοούν απλές προφορικές οδηγίες για τα καθήκοντά τους.
- [...]

Φαγητό (καντίνα, εστιατόριο)

Σε αυτό το σενάριο, οι πρόσφυγες μαθαίνουν να:

- παραγγέλνουν φαγητό και ποτό σε εστιατόριο σελφ σέρβις που σερβίρει συνηθισμένα μικρογεύματα (*χάμπουργκερ, πίτσα, σάντουιτς*), όταν τα διάφορα πιάτα είναι σε βιτρίνα και συνοδεύονται από φωτογραφίες ή/και γραπτές περιγραφές.
- τραβούν την προσοχή του σερβιτόρου (*Συγγνώμη, μπορώ να παραγγείλω παρακαλώ;*)
- ζητούν διευκρινίσεις για ένα πιάτο που βλέπουν στο μενού.
- [...]

Σημείωση

Αυτός ο κατάλογος αναφέρεται σε επικοινωνιακές καταστάσεις που οι αρχάριοι στη γλώσσα στόχο είναι σε θέση να χειριστούν, συχνά με τη βοήθεια των συνομιλητών τους. Οι πρόσφυγες δε θα έχουν πάντα την ικανότητα να καταλαβαίνουν ή να κάνουν τα λεγόμενά τους κατανοητά. Όμως, αυτά τα σενάρια δείχνουν τα διάφορα είδη συνομιλιών στα οποία καταφέρνουν να συμμετέχουν με σχετική επιτυχία και τα οποία τους βοηθούν να αναπτύξουν τις γλωσσικές τους δεξιότητες.